

Forskning + museer = sant?

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

Fagdag i Tromsø 29.august 2017

Morgenbladet 7. juli 2017:

PLUSS OG MINUS FRA EVALUERINGEN

+ **Museene:** Museene stikker seg ut i evalueringen. Forskningen som pågår der, blir betegnet som fra «svært god» til «fremragende». Særlig museene som ligger under Universitetet i Oslo, får skryt.

+ **Nordisk språk og lingvistik** «presterer eksepsjonelt bra sammenlignet med andre fagområder», og har en særlig sterk internasjonal profil.

+ **Noen forskergrupper betegnes som verdensledende:** fourMs ved UiO, Casti-Fish ved UiT, MultiLing ved UiO, Political, Social and Ideological Change in the Middle East ved UiO, VIS Centre for Viking-Age Studies ved Kulturhistorisk museum, UiO, Homo sapiens ved UiB, Children and Conceptions of Childhood in History ved UiO og Indigenous Religions ved UiT.

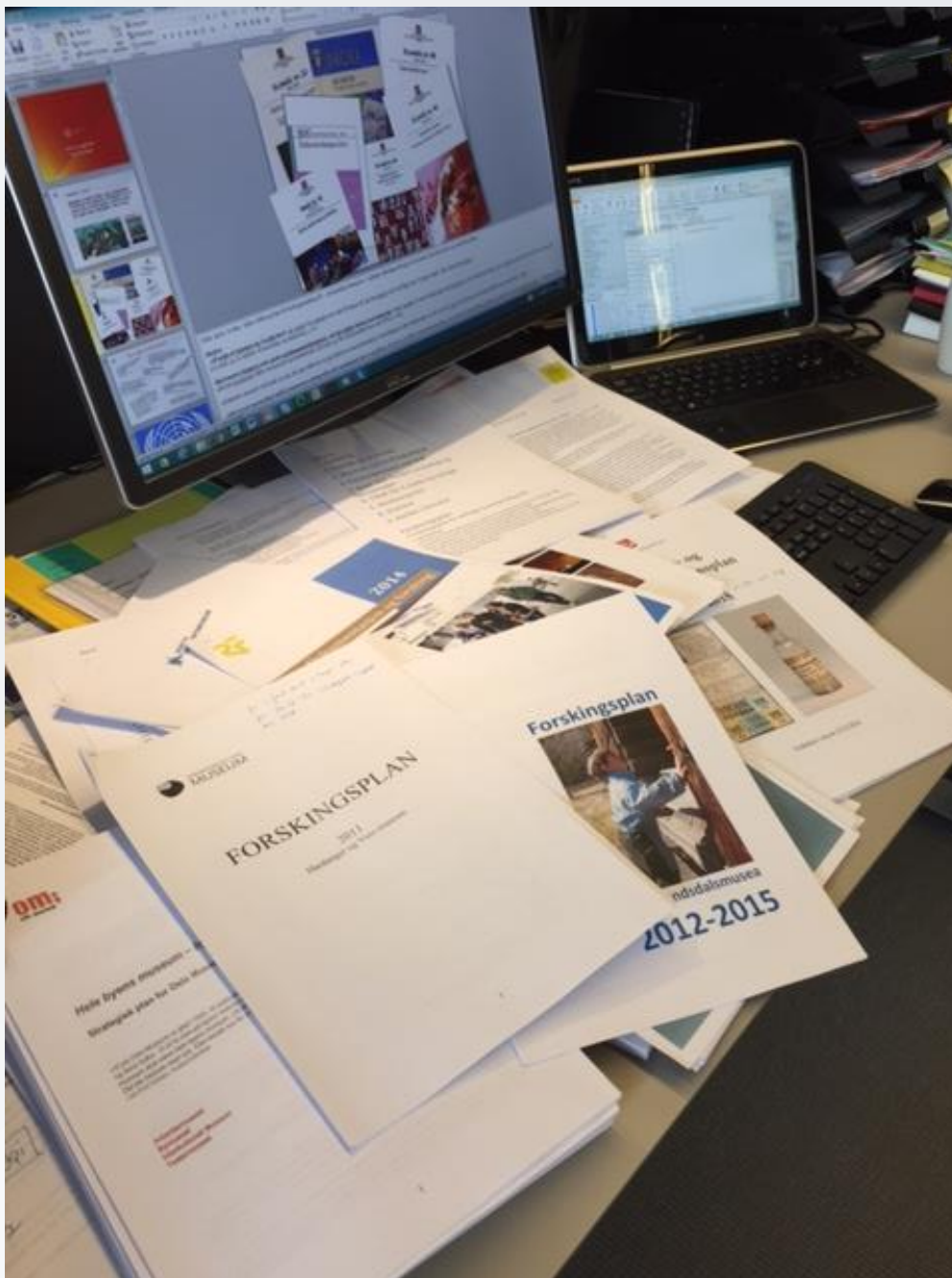
- Det er bekymringsfullt at det blir **færre kvinner** i rekrutteringsstillinger. I 2011 var 58 prosent av postdoktorene kvinner, i 2015 var tallet 48 prosent.

- Regjeringen bør snarest **styrke enkelte truede språkfag**, mener ekspertene. Dette gjelder slaviske språk, tysk og i noen grad også engelsk. Det heter også at myndighetene bør ta hensyn til at det er dyrt å undervise i fremmedspråk og -litteratur.

- **NLA Høgskolen**, som blant annet tilbyr lærer- og journalistutdanning, presterte så dårlig at ekspertene ett sted konkluderer med at det burde være «uakseptabelt». Det hører med til historien at den private, kristne høyskolen forsøkte å trekke seg fra evalueringen etter at de fikk rapporten til gjennomsyn. «Rapporten som er skrevet er ikke bare feil, den er også skrevet i en nedlatende tone», heter det i et brev

«Museene stikker seg ut i evalueringen. Forskningen som pågår der, blir betegnet som fra «svært god» til «fremragende». Særlig museene som ligger under Universitetet i Oslo, får skryt»

Kulturrådet og museumsforskning

- Statistikk
- Budsjettsøknader/rapporteringer
- Forskningsplaner
 - Mottok 29 planer
 - fra 1 – 59 sider
 - Fra punktlister til utfyllende notater
 - Stor variasjon i planperiode
 - Ofte kombinasjon av planer

Fra legitimering til tilrettelegging

«Hvorfor skal museene forske?»

- «kunnskapsoppbygging og forskning er grunnleggjande vilkår for at musea skal kunne driva meiningsfull innsamlings-, dokumentasjons- og formidlingsverksemd» (st.m. nr 22)
- «forskning og kunnskapsutvikling ved museene er et nødvendig faglig grunnlag for innsamling, dokumentasjon og formidling» (St.m. nr. 49)
- «Et museum er en permanent, allmennyttig institusjon i samfunnets og samfunnsutviklingens tjeneste som er åpen for publikum. Et museum samler inn, konserverer, forsker og formidler og stiller ut materielle og immaterielle kilder til kunnskap om mennesker og miljø for studieformål, utdanning og underholdning» (ordliste, ICOMs museumsetiske regelverk, 2011)

Hva er museumsforskning?

«Forskning og utvikling er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap – herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av ny eller eksisterende kunnskap til å finne nye anvendelser.... »

FORSKNING

1. Finne ut hva en lurer på
2. Tenke ut hvordan en skal finne ut av det
3. Gjøre det
4. Fortelle det til andre

Museumsforskning versus annen forskning

«Det er ingen forskjell på museumsforskning og annen forskning»

«(...) forskning [er] ny kunnskap som er kome fram gjennom metodisk og etterretteleg arbeid som kan etterprøvast. Dette er eit grunnleggjande metodisk og forskningsetisk prinsipp som stiller museumsforskning på lik linje med anna forskning.»

«I prinsippet er ikkje forskning ved musea annleis enn anna forskning»

«Museet som forskningsinstitusjon er ulik andre forskningsinstitusjoner gjennom den tette koblingen til andre oppgaver, som formidling og forvaltning»

«Museets tredelte virksomhet – forvaltning, forskning og formidling – innebærer samtidig at de møter krav fra samfunnet som ikke blir stilt til andre forskningsinstitusjoner»

Tilrettelegging

Forskningstid

- Inn i arbeidskontrakt
- Frikjøp fra 20% – 50%
- Oppsamling av forskningstid
- Forskerpermisjon

- Forskningsråd
- Faggruppe
- Kollegaveiledning
- Forskerforum
- Forskerkoordinator

Belønningssystemer

- kr 5000 pr artikkel
- Konservator NMF
- Lønnsopprekk

Økonomi

- Eget forskingsfond
- Stipendordninger

Tilrettelegge for ekstern forskning
Praksisplasser for studenter

Gode rapporteringsrutiner
Forankring i ledelsen

Samarbeid

- UH-sektoren
- Faglige nettverk

Styrke forskningskompetansen

- Kurs i UH-sektorens regi
- Interne forskerseminarer
- Skrivekurs
- Publiseringssuke
- Gi muligheter for PhD-utdanning
- Rekruttering av forskningskompetanse

Fra plan til handling

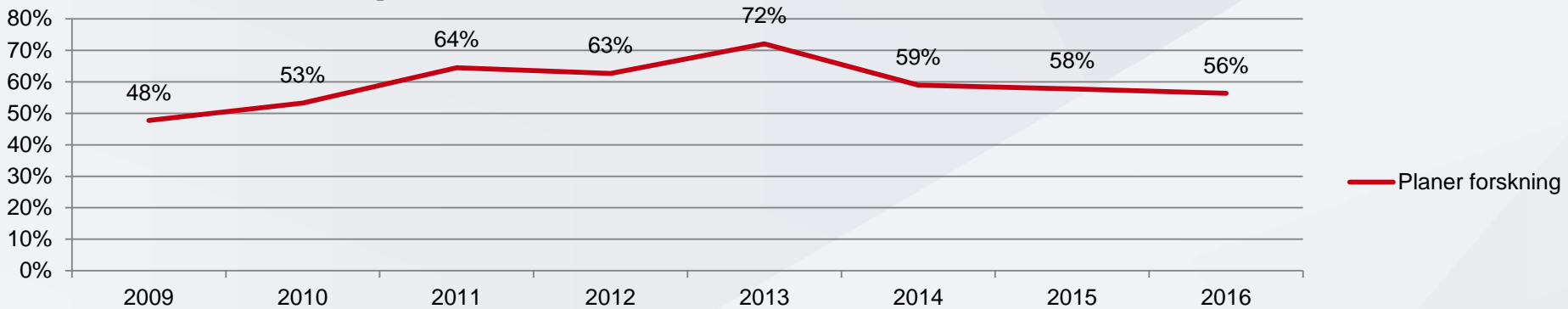
Kulturrådets grunnlag for vurdering:

- Budsjettsøknad / rapport
- Statistikk
 - ✓ Planer
 - ✓ Formalisert FoU-samarbeid
 - ✓ Forskningskompetanse
 - ✓ Publikasjoner
 - ✓ Deltakelse i nettverk

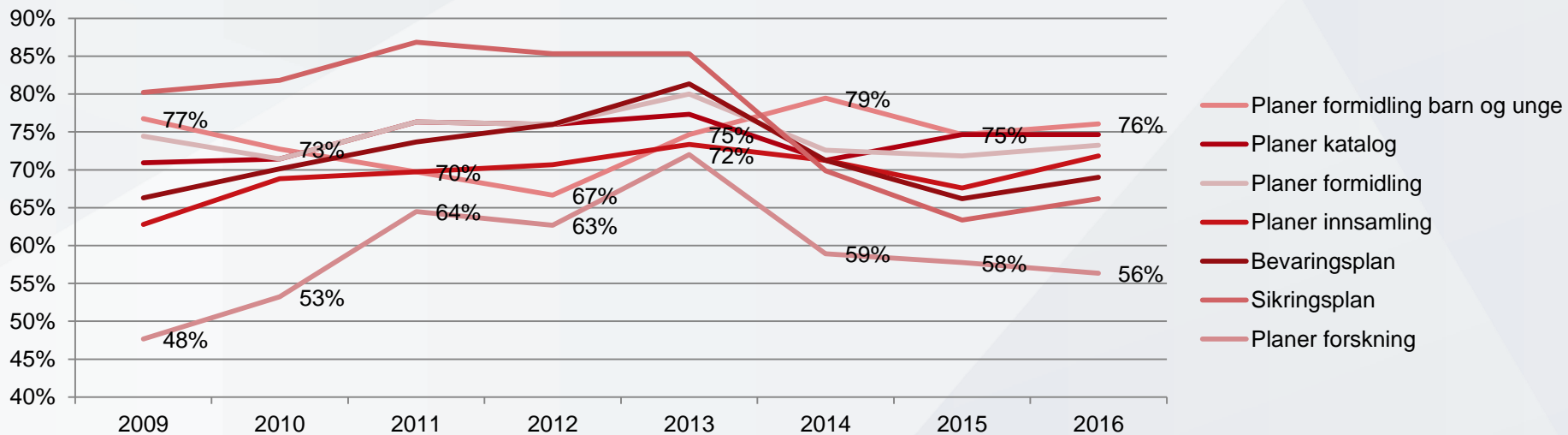

56% av museene har forskningsplaner

Planer forskning

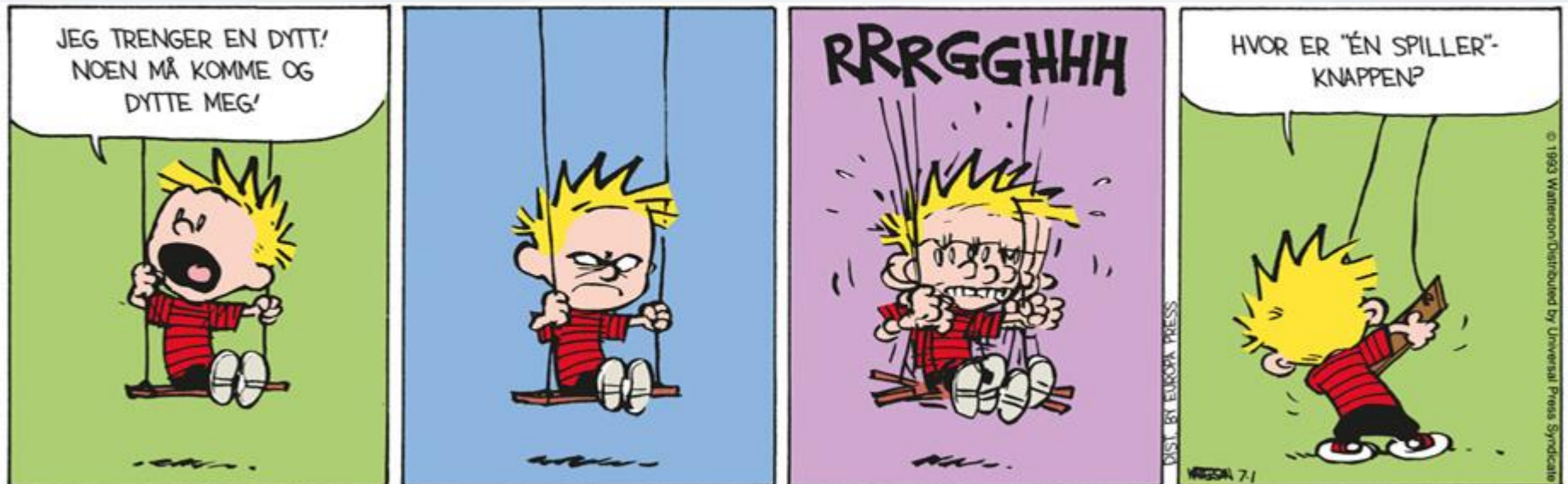
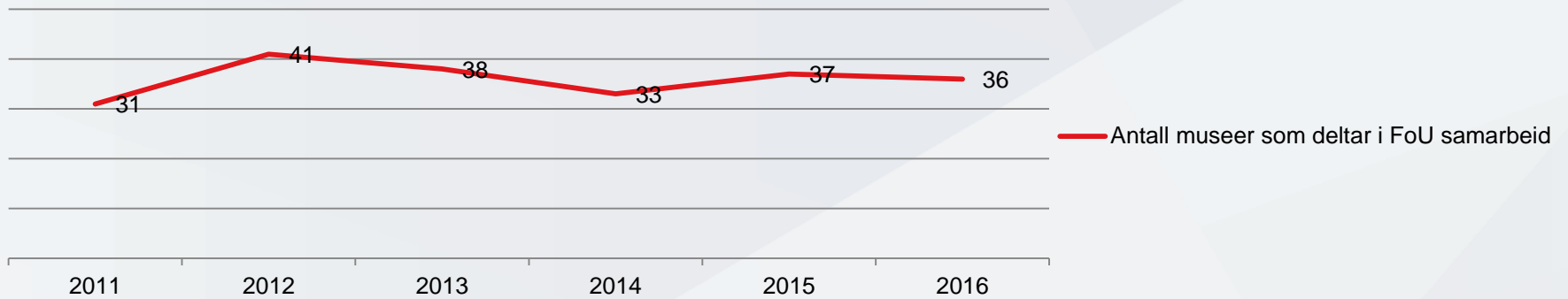
Museenes planer

Samarbeid

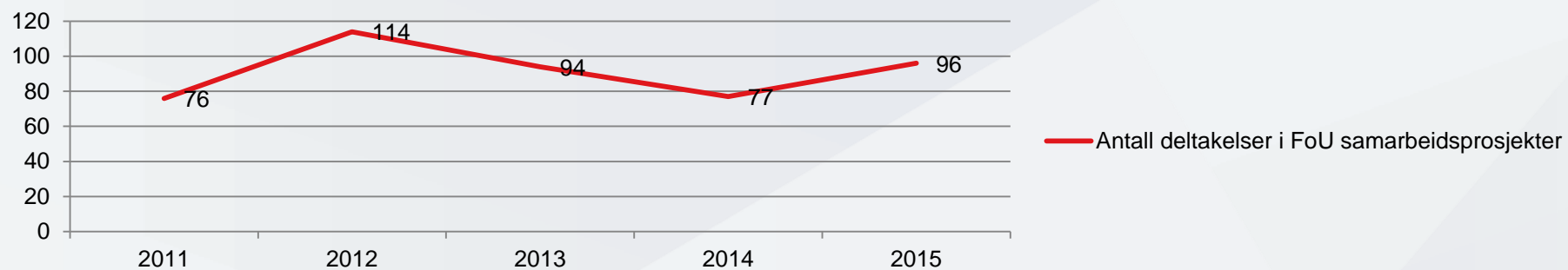
Antall museer som deltar i FoU samarbeid

Samarbeidsprosjekter

Antall deltakelser i FoU samarbeidsprosjekter

Samarbeid Faglig museumsnettverk

- 22 faglige nettverk
- 68 museer deltar i ett eller flere nettverk
- 39 museer deltar i nettverksprosjekter
- Nettverkene inkluderer ikke-museale institusjoner med sammenfallende kompetanse
- Flere av nettverksprosjektene er forskningsprosjekter

Deltakelse i nettverk

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ANT. MUSEER TOTALT	86	77	76	75	75	73	71	71
ANTALL SOM DELTAR I ETT ELLER FLERE NETTVERK	85	77	76	74	74	71	66	68
ANTALL NETTVERKSDELTAKINGER	300	297	300	299	318	289	276	299
GJENNOMSNITTLIG ANTALL NETTVERK MUSEENE DELTAR I	3,5	3,9	3,9	4,0	4,3	4,1	4,2	4,4

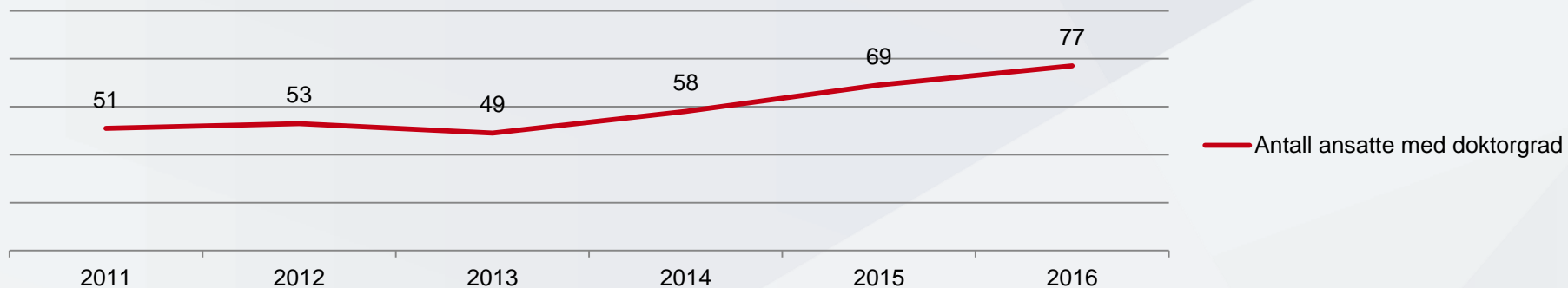
Deltakelse i nettverksprosjekter

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antall museer som har deltatt i nettverksprosjekter	50	47	50	46	35	39
Antall nettverksprosjektdeltakelser	111	96	101	71	60	76

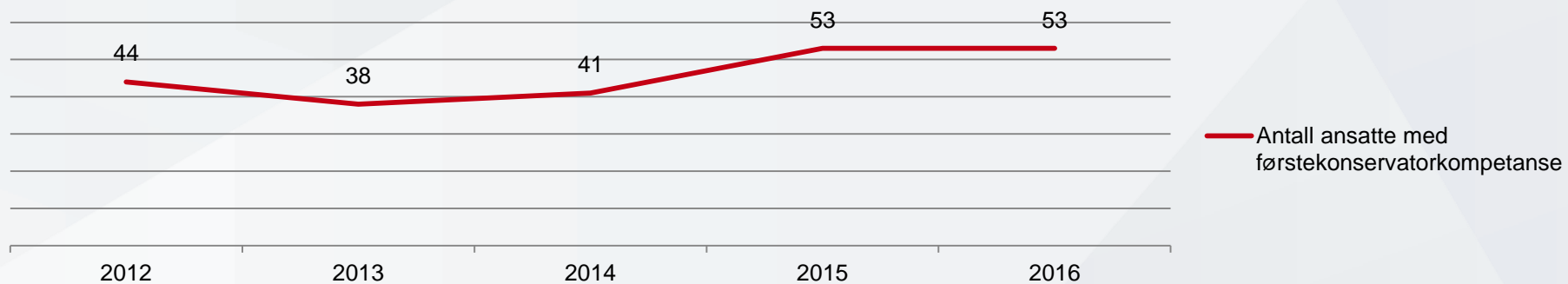

Ansatte med forskningskompetanse i 2016

Antall ansatte med doktorgrad

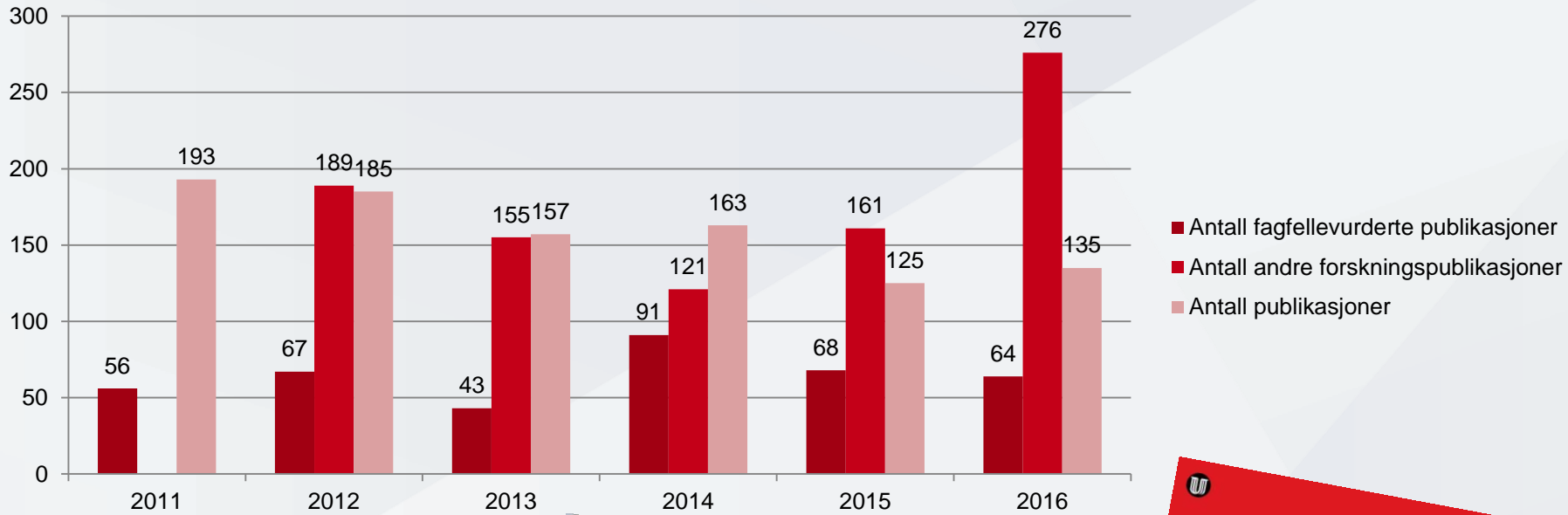

Antall ansatte med førstekonservatorkompetanse

475 publikasjoner i 2016

Kort sagt:

- Ca en tredjedel viser vilje til å arbeide systematisk og legge til rette for forskning.
 - ✓ Forskning som et av hovedmålene
 - ✓ Har vedtatte planer
 - ✓ Rapporterer om tilrettelegging
 - ✓ Viser til fagfelleverderte publikasjoner og FoU-prosjekter
- Ca en tredjedel av museene synes ikke å prioritere forskning.
 - ✓ Manglende rapportering
 - ✓ Mangler forskningsplan
 - ✓ Mangler fagfelleverderte publikasjoner
 - ✓ Mangler FoU-samarbeid
- Sett i sammenheng med at over halvparten av museene nevner forskning som et sentralt mål, er det et forbedringspotensial når man leter etter målbare resultater

Spørsmål videre

- Er forskning spesielt utfordrende for museene, sett i relasjon til de andre F`ene?
- Hvordan styrke samarbeid med andre forskningsmiljøer?
- Hva kan de faglige nettverkene bidra med?
- Det er store forskjeller på museenes tematikk, ressurser og kompetanse. Er dette et potensial som kan utnyttes og systematiseres bedre?
- Hva kan Kulturrådet bidra med?

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway